

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 31 Maiu, 1891.

Indată ce parlamentul unguresc s'a pus să schimbe legea despre administrațiune și a acceptat drept principiu conducătoru întărirea statului național magiar, legea nu pôte fi nici bună, nici corespunzătoare, și nu pôte mulțami nici pe magiarii cei cu principii mai sănătoase, decum să mulțămescă pe naționalități.

Și în Ungaria naționalități, cari vor să și păstreze caracterul lor, sunt și vor fi totdeauna, pân ce va exista statul ungar.

Procesul cu desnaționalizarea merge atât de încet, este o lucrare atât de anevoioasă, încât trebuie să se sparie și cei ce s'au cugetat la una ca acesta, că adică le va succeda a înmulți elementul unguresc din celelalte elemente.

Cu toate aceste desbaterile în parlament asupra acestei întrebări se continuă și unii vor să rezolve cestiunea naționalităților prin introducerea administrațiunii de stat, alții vor ca oligarchia și clicele din comitate să facă această ispravă.

Aristocrații din Ardel s'au pus pe terenul din urmă.

Ei știu foarte bine, cât de ușor le a succes a se face din minorități majorități, știu, că de ce arme s'au folosit, știu cât de bine s'au aflat în situațiunea lor, și de aceea nu se pot împretini cu ideea, ca statul să facă în viitoriu, aceea ce ei au făcut până acum.

Încă în Octobrie anul trecut baronul Kemény Géza, deputatul Ighiului, a scris o broșură contra administrațiunii de stat și cu o cale a eșit din partidul guvernamental. După el a urmat Horváth Gyula, acest gura satului al deputaților ardeleni și înființarea ziarului „Magyar Hirlap” se detoresce proiectului de lege pentru reforma administrativă, pe care Horváth Gyula și tovarășii lui l' combat cu destulă tărie, dar pân acum cu puține șanse de izbândă.

Ca o urmare naturală a pășirii acestor deputați se privește și eșirea din partidul liberal al celorlalți membri ai familiilor Kemény și Zeyk, ale acelor familii, cari puține cum sunt de vécuri stăpânesc în Ardel, de vécuri au fost în fruntea consiliului Albei de jos, de vécuri și au ținut poziția de stăpâni peste acest comitat și au împărțit rolele atât de minunat, încât ei erau nisce „crai mici” în aceste ținuturi, ei impart mandatele de deputați dietali, ori voesc alegătorii, ori nu, căci o voesc această solgăbiră și acestia sunt creaturile lor cu vice comitele cu tot, acestia au să eșecute voința mai marilor lor, ale acolora, cari le au pus în mână și pânea și cuțitul.

Indată ce isprăvile aceste are să le facă guvernul, indată ce din alt centru vor veni rațele, cari influențază în o direcțiune ori alta, atunci nu vor

mai afla în slujbașii comitatului nisce unelte servile, atunci e gata cu domnia și cu omnipotența eserciata din vremi, fără ca să fie responsabili de cele ce se fac nici lui Dumnezeu, decum la ômeni.

De aici e supărarea, de aici mahnirea, de aici eșirea din partidul guvernamental, de aici inspirată broșura baronului Kemény Géza și de aici tot veșinul, ce se varsă în colônele diarelor kosuthiste.

Administrațiunea de ađi nu e bună, strigă unisono întrégă presa, dar reforma propusă încă nu e bună. N'are statul să facă aceea ce pot face clicele fără nici o răspundere, vadăși el de trebile lui, căci nu e destul de tare, ca să rumpă cu naționalitățile. Statul va trebui să-și facă sémă cu postulatele lor, clicele au să dăcă nu avem încredere în cutare și cutare și ele și-au făcut până acum trebile cu mult mai bine, ca cum o va face statul.

Totul deci se învêrte asupra întrebării, pôte statul să sdrobescă pe naționalități mai cu succes, decât singuraticile clice oligarchice. Clicele dăcă, că ele sunt mai chemate, deputații guvernului, țin, că guvernul central o va face mai cu succes și aici sunt secundați de contele Appony și ar fi secundați de bună sémă și de Grünvald Béla, dacă nu s'ar fi si nucus, căci el se privește de părintele ideii de desnaționalizare al slovacilor.

Partidul kosuthistilor a luat lupta cu celelalte două partide, cari spriginesc proiectul și cu el vederile centralistilor și chiar și deputatul Mocsáry acel deputat, care mai anii trecuți era decretat de nebun, între aplausele frenetice ale kosuthistilor a spus în parlament, că naționalitățile să lucră de reformă, că le mulțămesc și că cu mult mai bine să vor simți, ca ađi, când sunt date pradă cătorva familii oligarchice! Sunt vederile aceste și ale alegătorilor din Caransebeșiu nu scim, tot ce scim e, că Mocsáry s'a reabilitat în moment ce a pus mai pe sus de toate întărirea statului magiar și a ideii de stat magiar, care trebuie să conducă pe acesta la ori ce reformă și constatat acest lucru, scim cu o cale multe de toate din desbaterile ce se urmază pe năduful acesta și va fi bine să fim la toate cu luarea aminte, căci ađi mâne multe ne vor prinde bine și nu vom învêța tot din pățania noastră și în dauna noastră și a demnității noastre naționale.

Revista politică.

Desbaterile din dieta ungară au luat un caracter de tot acut.

Stênga estremă pörta o luptă vehementă contra proiectului de reformă administrativă. Guvernul e adus în mare perplexitate. Toți membrii din stênga estremă sunt hotărâți să vorbescă contra proiectului și să cêră votisare la fie-care paragraf. În astfelu

de cas discușiunile nu s'ar mai termina. Ministrul Szapáry va fi necesitat să cêră disolvarea parlamentului și să escrie alegeri nôue.

Presa din Budapesta se și ocupă cu această temă într'un mod de tot serios. Foile opoziționale afirmă mereu, că contele Szapáry, care se laudă cu disolvarea, nu va avé curagiul să o și ducă la îndeplinire. Acesta mai întâiu din cauză, că nu e sigur, dacă va mai căpêta o majoritate, ca și care e acum și atunci va trebui să se retragă. Țara va fi pusă în mare ferbere și cine scie nu vor fi urmări și mai grave.

Despre actuala activitate a camerei deputaților din România „Timpul” face între altele următoarele aprețieri:

Sesiunea actuală a camerei nu e așa de banală, după cum s'ar fi putut crede și după cum au înfățișat-o unii din confrăți.

În adevăr, în această sesiune estraordinară, s'a votat creditul de 45 milioane pentru completarea fortificațiilor, operă destul de însemnată pentru țara noastră.

Tot în această sesiune, camera va avé să ia în cercetare bugetul, care a fost alcătuit de guvernul generalului Manu și care, după cum s'a spus, este o lucrare din cele mai meritorii. Acest buget echilibrat într'un mod cum nu mai fusese altul până acum, face onóre guvernului trecut și în special dlui Ghermani, fostul ministru de finanțe.

Va veni apoi tariful vamal, pregătit tot de guvernul trecut și care va inaugura o eră nôuă în relațiunile nôstre economice și comerciale cu străinătatea.

În fine, ca legi mai importante, ce va avé să voteze camera în actuala ei sesiune, putem cita, deosebit de legea desființării tacsei de 5 la sută asupra lefilor funcționarilor, care s'a votat deja în ședința din urmă, — deși ar fi fost mai prudent a menține reducțiunea ei la 2½ la sută — mai multe legi militare chemate a da o organizațiune éráși solidă armatei nôstre, a-i ridica nivelul și a asigura mai bine decât până acum pozițiunea oficerilor.

De sigur adunarea va avea să se ocupe chiar în această sesiune estraordinară și cu alte legi utile, printre care legea telegrafo-postală ar trebui să aibă precădere, fiind-că necesitatea ei e urgentă și ea n'are nevoie de un lung studiu și de mari desbateri ca alte legi mai importante, care sunt rezervate camerei pentru sesiunea de tómnă.

Di Lucien Millevoje, deputat al despărțământului Somme (Francia), a adresat d lui Labouchère, membru al camerei comunelor, următoarea scrisóre

Paris, 2 Iunie 1891.

Domnule deputat!

O telegramă din Londra datată de la 31 Maiu și publicată la 1 Iunie de ȋiarul „Figaro”, îmi arată

FOIȚA.

Nu mai plângeți!

(În memoria lui **Romul Parteniu Cosma**, răposat în 13/25 Maiu 1891.)

În odaea întristată ard lumini de cêră n' sfesnic,
Êr un cleric din psaltire rar cetesce și cucernic,
Căci pe catafalc un ânger dörme somn fără de viétă...
Stênși sunt ochii-i... ca și varul este albă alui față...
Într'un colț sdrobită geme „mama” dupăl ei odor,
Și într'altul „trei” flori mândre varsă lacrimi de sor,
Lângă ele „tatăl” rece stă în mută nemișcare...
El sêrmanul înc'ar plânge, dar durerea-i e prea mare!
Eată ușa ca de sine se deschide... o minune!
E un ânger celce întră, — drăgălaș de nu pot spune,
Lângă catafalc s'opresce, — cu ochiu lănced obosit
El privește, lung privește l'al seu frate adormit...
Deodat' stergându și ochii plini de rouă cu pas lin
El s'apropie de „mamă” ce sdrobită e de chin
Și-apucându-o de mână o întrebă cu glas môle:
„Spune-mi mamă de ce Romul numai vrea ca să se scôle?
„De ce ochii nu și deschipe? Când l' strig încet pe nume...”

„De ce nu vrea să-mi răspundă? Decând dörme, astă lume
„Mi se pare, că-i pustie!... Au s'a superat pe mine?
„Mam'ași învêța pe mîne, dară singur nu îmi vine!”
Auđindu-l supêrată, l' cuprinde cu a ei brațe,
Sărutări fără de număr îi depune pe-alui față,
Și-i răspunde în sughite: „El nu dörme... a murit!
„Singur mi-ai rămas acuma copilașul meu iubit!”...
*

Numai plângeți, numai plângeți, dupăpusul ingeraș,
Căci ferice el se află în cerescul nou locaș...
Și că a sburat la ceriuri tuturor le pare rău!
Drag v'a fost preste măsură, dar mai drag lui Dđeu!
Sibiu, în 15/27 Maiu, 1891 Zante.

La mormântul lui Romul Cosma.

Ca paserea ce plêcă, plângend în alte țeri,
Cu câmpuri mai frmose și cu mai dulce ceri,
Așa ai plecat astăzi, scumpul meu copil,
Lăsând în al meu suflet un vecinic suvenir.
Pe sinul meu ținuta-i o viétă ingerescă
Iubindu-te, cum numai o mamă pôte să iubescă.
Ca ângerul Custode din sânta înălțime
Așa'natale visuri veghiam eu lângă tine,

Și nopți întregi deșteptă, din sinu-mi cu iubire,
Făcutu-ți-am un légăn de sântă fericire,
Și nu aveai în lume un dor neîmplinit,
Și nu era în lume ca tine de iubit.

Lăsata-i oh! și lumea și sinu meu de mumă,
În care desperarea și dorul nu se curmă,
Și ai sburat deaicea departe 'n alte țeri
Cu câmpuri mai frumoșe și cu mai dulce ceri.

Dar mama ce să facă, o Romul meu iubit,
Nu scii tu cât de tare în suflet mai sdrobit,
Nu scii, că n'am plăcere în lume să trăesc
Și că te strig zădarnic și plâng și me sdrobesc.

Oh! dormi frumos și dulce, o h dormi copilul meu,
Căci mama se desmêrdă plângend la capul teu.
Și pre mormânt ȋa pune să crească flori frumoșe:
Un dor fără de margini și lacrimi doiôse.

Deci pasă dar iubite și spune la 'naintași
A căror falnic nume tu însu-și l' purtași,
Că'n aceste văi frumoșe a divului Traian
Se află înc'un popul cu nume de Roman.

Toplița, la 19 Maiu, 1891.

George Popescu
preot

că adresați chiar în séra asta o interpelare guvernului asupra angajamentelor sau asigurărilor date Italiei de către lordul Salisbury în 1887, sau de atunci încôce.

Nu știu, în césul în care scriu, dacă s'a putut răspunde la întrebarea d-vóstră. Dar mă cred dator a vă aduce la cunoștință faptele următoare:

La sfârșitul lui Ianuarie 1890, principele Napoleon, care ședea atunci la San Remo, me înștiință printr'un amic, că dorește să-mi comunice de urgență lucruri interesante pentru siguranța Franciei și pacea Europei.

Mă dusei. Prințul îmi spuse, că, în mai multe convorbiri avute cu regele Italiei, acest din urmă i-ar fi spus cuvintele acelea:

N'am nimic de temut pentru siguranța cósťelor italiene. Am dela cabinetul Saint-James promisiunea formală, că flota englesă se va uni cu a mea, la cas întâmplător, ca se apere Italia împotriva ori-cărei operațiuni maritime.

Principele Napoleon observându-i, că acest angajament implica din partea Angliei o aderare la tripla alianță și chiar un concurs ofensiv împotriva Franciei, fiind ușóre Italiei mijlócele de mobilizare, regele răspunse:

Intențiunile mele sunt pacifice. Dar dacă războiul izbucnesce, sunt în adevăr asigurat despre partea mărei și mulțumită participării flotei engleze voi putea, cum spui, să-mi mobilizez armata în siguranță.

Dar, obiectă prințul Napoleon foarte mișcat, nu puteți avea tractat cu Anglia. Foreign-Office nu are tradițiuni despre angajamente pentru casuri așa de îndepărtate și nesigure.

Tractatele secrete sunt contrari constituțiunei engleze.

Regele termină convorbirea cu cuvintele aceste:

Mai mult nu pot să-ți spun de cât atâtea. Ceea ce pot să afirm e, că guvernul engles și cel italian au scimbat depeși, cari conțin angajamente precise și am destulă încredere în cuvântul scris al guvernului englez.

După ce mi-a făcut această gravă mărturisire, prințul Napoleon se exprimă în termenii aceștia:

Am dorit să înștiințez pe un membru al parlamentului frances, fiindcă trebuie ca guvernul republicei să cunoască lucrul acesta.

De asemenea se impune nevoia de a se lumina opiniunea publică în Anglia.

În punctul acesta eu nu am dreptul să vorbesc, dar va sosi césul când vom găsi mijlocul de a face lumină.

Mi-am îndeplinit întâia parte a datoriei mele: guvernul republicei a fost înștiințat.

Mórtea l'a luat pe principele Napoleon. Nu a putut se-și duce mai departe planul, pe care și-l făcuse. Desbaterile, cari se deschid ađi în camera comunelor, nu'mi permit a nu da în public revelațiunea ce mi s'a făcut și care interesază tot atât țera dvóstră ca și a noastră.

Cuvintele regelui Italiei impresionară adénc pe principele Napoleon,

În ultimele zile ale vieții sale mărturisise lucru, despre care văm vorbit mai multor pretini ai săi și cari ca și mine până ađi au tăcut. Ađi însă tăcerea nu le mai e impusă și o datorie patriotică îi obligă a confirma o destăinuire, pe care v'o trimis sub garanția onórei mele.

Primiți, ve rog, dle deputat și iubite coleg, asigurarea considerațiunei mele celei mai distinse. etc.

Pe de altă parte d. Georges Poignant, fostul secretar al principelui Napoleon, confirmă într-o scrisóre ăsele dnului Millevoye.

Cronice.

Brad, 25 Maiu v. 1891.

Cu bucurie ve fac cunoscut trei noutăți petrecute în timpul din urmă în Brad.

Ele sunt de interes general pentru toți românii și de importanță specială pentru Zarandenii de pe malurile Crișului alb. Sper deci, că le veți face cunoscute publicului cetitriu!

Prima este: începerea activității societății de credit și economii „Crișana” înființată, după-cum ve este cunoscut, în Brad și constituită în adunarea generală din 19 Martiu a. c. Ridicarea acestei bance este a se atribui stăruinței și conlucrării comune a românilor mai cu dare de mână din părțile noastre.

Cred, că trece peste marginile unei corespondențe a intra în amenunțele istoricului bancei „Crișana”. Me mărginesc deci a aminti numai, că scopul ei măreț este a scăpa pe bietul popor român de cămătării fără milă și a-i oferi și sume mai mici în necasuri și nevoi cu percente moderate. Statutele societății s'au aprobat din partea tribunalului regiu din Deva, firma s'a înregistrat, ér părțile constitutive, acțiunile, a 50 fl. v. a. s'au sporit la suma de 220 și numărul este în continuă creștere. Ratele a 2 fl.

de acțiune pe lună incurg regulat, ba mulți și-au plătit părțile întregi, așa că societatea în 20 Maiu (1 Iunie), când și a început operațiunile financiare, dispunea de un capital de peste 3000 fl. v. a. din care cei lipsiți, cari au cerut și au oferit garanța recerută de câte doi caventu, s'au și putut împărtași.

Sperăm, că „Crișana” va avé un viitoriu strălucit. Acesta ni-o garantează onestitatea și soliditatea factorilor conducători, lipsele ăilnice, și împregiurarea, că pe Valea Crișului alb nu se ađă o asemenea instituțiune.

Înainte deci cu Dumnezeu! Nu pregete nici un român cu dare de mână a se face părtaș la această bancă cu menirea de a promova bunăstarea materială a poporului prin ajutarea împrumutată și desceptarea simțului de economii și cruțare!

A doua noutate este: adunarea reprezentanței gimnasiului român gr. or. din Brad, ținută în 21 Maiu v. a. c. Acesta este unica unitate a Zarandului de odinioară.

Adunării a premers celebrarea serviciului dădesc în biserica centrală din Brad.

La părăsăsul ridicat pentru odichna sufletelor reposaților fundatori au oficiat protopresbiterii: Ioan Groza, al Halmagiului și Vasile Damian al Zarandului și diaconul Enea Joldea din Halmagiu.

Reprezentanța a fost bine cercetată, atât din partea membrilor Zarandului, cât și celor halmăgeni. Acesta interesare de aședămintele noastre culturale ne îndreptățește a crede, că cauza noastră culturală ađă tot mai mulți apărători și spriginitori. Dea Ceriul să fie așa, căci numai astfel putem spera, că în curénd va sosi timpul spre a face un pas mai departe în ridicarea gimnasiului din Brad, care este unicul institut mediu-cultural în părțile Crișului alb și ale munților apuseni!

Reprezentanța și-a început activitatea prin ridicare, dănd astfel espresiune reverinței sale față de memoria de curănd reposaatului fondator al gimnasiului Amos Frâncu, jude la tribunalul din Mișcolț.

Au urmat apoi rapórtel. Din raportul presi-diului-director rezultă, că gimnasiul progresază și s'a arangiat aprópe într-o tóte conform prescrișelor legilor din vigóre. Împregiurarea acestă precum și aceea, că numărul elevilor cresce, sfera, din care își au succresența, se lătesce până bine prin comitatele Aradului, Alba inferióră, Turda-Arieșiu și Caras-Severin, a servit reprezentanței spre bucurie și convingere, că ridicarea acestui gimnasiu barem la 6 clase gimn. este o necesitate imperativă, care s'ar și puté efeptuá îndată-ce starea financiară ar permite. Măritul consistoriu nrchidiecesan va sprigini și în viitoriu cauza acestui gimnasiu. Ar fi însă bine, dacă protopresbiteratele din giur s'ar entusiasma, așa după cum au făcut odinioară cele ale Zarandului și Halmagiului și ar contribui o părțică din bunul lor material în favorul acestui gimnasiu, căci fii lor aici se desvóltă spiritualicesce. Desigur, că nu ar lipsi nici alți mecenafi și astfel cauza noastră culturală și mai repede ar înainta!

Surprindător a fost raportul comitetului. În acesta s'a referat, că directorul de până acum, care conform statutului gimnasial, aprobat de ministrul Eötvös, a fost ppresbiterul tractului Zarandului și-a dat dimisiunea. Acestă s'a primit și reprezentanța a însărcinat corpul didactic a-și alege director definitiv dintre profesorii ordinari definitivi. Concluzul s'a luat cu majoritate de voturi.

Referitriu la fondul de pensiune, reprezentanța aderat cu însuflețire la fondul de pensiuni archidiecesan, votat în sesiunea sinodală ordinară din anul curgătoriu și-a îndrumat corpul didactic a intra în șirul membrilor acestui fond, care intrucât privește gimnasiul din Brad, este de o deosebită importanță. Se susține cu drept cuvânt, că fondul de pensiuni archidiecesan, a delăturat o pedecă principală, care l reținea în progresul seu.

S'a esprimat dorința ca la acest fond să se primăscă și învățătorii dela scóla normală din Brad, care este nedespărțită de gimnasiul din Brad. Se sperăm, că venerabilul consistoriu archidiecesan și sinodul vor considera această dorință.

Reprezentanța s'a terminat alegédu-se comitetul gimnasial și o comisiune pentru revisuirea rațiociniilor anuale și controlarea epitropiei gimnasiale. S'au ales în aceste cei mai distinși membri ai comitetelor ppresbiterale Zarand și Halmagiu. Astfel suntem îndreptățiți a spera, că cauza culturală în Zarand va face progresul coréspundătoriu a spiritului timpului!

A treia noutate este: înființarea despărțeméntului X al Asociațiunei transilvane etc. în Zarand. A fost timpul suprem, ca acesta să existe în realitate, nu în închipuire. Adunarea convocată, la însărcinarea comitetului central din Sibiu, prin ppresb. V. Damian, la 23 l. c a fost modest cercetată. A succes însă a se constitui alegédu-se directorul și comitetul recerut pentru a puté funcționa alegédu-

du-se toți dintre membrii ord. ai asociațiunei provéduți deja cu diplomă.

Sperăm, că și pe acest teren ne vom puté face datorința, numai în lături cu nepăsarea! Să nu uite românul, că singură cultura națională ne asigură existența ca naționalitate în această patrie și că această cultură în desvóltarea ei este spriginită din respu-teri prin Asociațiunea transilvană. Lucrurile mari recer jertfe, ér românii zarandeni au dovedit deja prin înființarea gimnasiului din Brad, că știu jertfi, când se tractează de cultura lor națională.

Cu prosperarea despărțeméntului X al Asociațiunei transilvane în Zarand este împreunată răspândirea literaturii și culturai române în păturile poporului nostru din părțile mărginașe ale Transilvaniei. Ajute atotputernicul ca zarandeni și pe acest teren să emu'eze cu frații lor din celelalte părți ale Transilvaniei căci cultura este viață.

P. O.

Budapesta, 28 Maiu, 1891.

(Starea economică în Europa. — Prospecte de recóltă escelentă în America. — Cele 7 puteri, și a opta bancarii. — Alianțele europene. — Aponnyi și Grünwald. — Beniamin Kállay și intensivitatea alianței cu Germania)

De cât ori-ce coniecturi politice pentru o țără economă mai importante sunt scirile, ce sosesc despre starea séménaturilor. Economia bună ori rea, fiind la noi regulatorul binelui ori al reului, lumea încă de acuma din primăveră este preocupată de recolta grăului, secărei și a cucurduului.

În regatul ungar grăul și secara séménate de tómnă au suferit mult din cauza gerului; căci pământul astă tómnă s'a lucrat atât de bine, încât după grapă a rămas mănunfel ca cenușa, fără de pic de bulgări. Astfeliu apoi séménătura a suferit de ger, cu escepțiunea holdelor bine gunoiate, care conținénd căldură mai multă, séménăturile s'au conservat bine. Este un lucru caracteristic cu economia: Nui bine nici când pământul se lucră pré bine fără pic de bulgări, nici când se lucră bulgéros, ci și aici, ca în tóte, calea mijlocie este cea mai sigură: să fie adevă și țernă și bulgărași. Bulgării mănunfei adevă dau scut séménței în contra gerului. Séménăturile sunt cam rari, pline de buriene; s'au ivit unii vermi, cari strică secara și grăul.

În România încă nu stau mai bine séménăturile ca la noi; rapia în România se ăice, că ar fi perit cu totul.

În Germania prin multe locuri sunt și mai slabe; economii nemți holdele de secară și grău în parte le-au arat, și în locul lor au séménat de primăveră.

În Francia séménăturile din tómnă sunt slabe. Cele de primăveră se arată foarte bune. Consiliul de vamă a recomandat guvernului frances, ca vama după grău să se reduca la 3 franci.

În Germania încă s'a început o mișcare încontra vămilor urcate, cerénd vămii moderate.

Când ar veni numai 2—3 ani neroditori, politica agrariă prohibitivă ar cadé în Europa întregă.

În Rusia primăverile se arată bune, însă cele din tómnă promit și acolo puțin.

În Italia și Britania-Mare grăul și secara stau binișor. Din America vin sciri favoritoare despre séménături.

În statele-unite timpul a fost foarte favorabil grânelor și dacă și de aci înainte vor progresă tot așa de bine séménăturile de grâne, recolta va trebui să fie escelentă.

Până când bértrana Europă, ca tóte bértranele din lume, suferă de dinți, de măsele, de mătrici în cap, mâni și picóre, de fómete și golăciune; și nimic nu-i ajută, că tot mirosește la praf de pușcă; America, ca o nevastă tineră cresce, se desvóltă, se hrănește bine, se îmbracă cu pompă și bunătați; suride și glumesce; privește ta lelea Europă cu ochi compătimitori, mirându-se de traiul cel duce, și de povara cea grea, ce o supórtă.

Dar apoi, când fii Europei s'ar înválni în băttăi, când ar purta războiu, ore bértrana noastră cu inima ei slabă murire-ar, ori trăire-ar? și cu cei răniți cum și-ar petrece zilele? Póte i-ar spála și lega la răni? Póte iar nutri cu mănile sale cele slăbănóge? Pe cei morți póte i-ar înválni în giolgiuri și îngropa în mormént afund, ca cei morți să nu ducă cu sine și pe cei rămași în viață!

Bine să asceptăm numai de sus. De acolo vine timpul favoritoriu, carele grânelor rari le póte da ródă îndăcită. De acolo vine, ca tot suișul să aibă coboriș; ca cei sumeși să se umilească; cei întrecători să se rușineze; cei păcătoși să se pedepsescă; ca cei greșiți să se îndrepte; ca cei mici să nu piară, ci să trăiescă, să crească și să se întărescă; ca cei mincinoși să se topescă, ca cei drepi să biruiescă!

În lumea birocrăției diplomatice, într-o-cât pot străbate ochii laici până acolo, vorba ar fi că deóre-ce alianța întreită espiră cu finea anului viitoriu, — așa dară să se mai prelungească încă această alianță, ori să se pună ad acta? Și în acest cas din urmă, ce se isvorască, ce feliu de grupări noué între puteri?

Se póte observa atâtea: că țările cu soldați mulți au bani puțini, țările cu soldați puțini au bani mulți. Că pe lângă cele șapte puteri mari, mai este încă o putere mare cea a banchierilor europeni. Acestă din urmă cu atât e mai tare, cu cât cele șapte sunt mai sleite, și duc lipsă mai mare de bani.

Tăria acestă póte cresce din an în an, încât grupele financiare europene se ajungă a dictă sórtea Europei sărăcite, când husarii nostri ar strigă! hop, hop! ér bancarii din

dos ar comanda: hep, hep! însă une ori vine și mintea săracului. Statele sărace ușor ar putea dice: jupâni banchieri n'avem de unde să ve plătim camete acum deo-camdată. Fiți buni și asceptați! Și ori-cât de tare s'ar preface jupânii, că se mișcă, acesta ar fi un lucru natural. Și ce e mai însemnat, jupânii n'ar avea nici pre cine improcesua, nici unde improcesua, nici cu cine escută. Așa apoi ar trăi, cum ar trăi și țările sărace, și nici jupânii n'ar muri de fîme. Ori dacă ar vrea să mîră, noi nu i-am lăsa! Căci scim 'din experiență, căte lipse mai avem noi, și cât de adeseori! Noi ne-am desvîțat cu totul a trăi: fără credite ordinare și extraordinare! Buni sunt banchierii până la un timp. Vine vreme, când nu sunt bani. Apoi eră să mai îmbunătățesc.

Dar țeri, cari acum cheltuiseră în toți anii sute de milioane cu noirea tunurilor și puscilor, nici nu pot avea bani adunați. Când tunurile și puscile vor învechi — atunci presupunînd, că nu se vor inventa machine și mai diavollesci, presupunînd, că ministrii de finanțe vor fi cei mai cruțători, pôte să se adune și bani gata. Dar acesta nu într'un an sau doi, ci în câteva decenii.

Ca neguțătorii cei isteți, așa și diplomații din fire sunt foarte veseli, curagioși. Cu cât le merge mai slab, cu atât arată, trebuie să arete mai mult curagiu și veselie.

(Va urma.)

Regele Carol pentru monumentul lui Brătianu.

M. S. Regele României a adresat următoarea scrisoare d-lui M. Cogălnicean, președintele comitetului pentru ridicarea monumentului lui Ioan C. Brătianu.

Scumpe d-le Cogălnicean!

Capela ce este a se clădi la Florica pe mormântul lui Ioan Brătianu, cum și monumentul ce i se va ridica în capitala României, printr-o subscripțiune publică, dovadă este, că țera nu uită pe cei ce au spriginit-o cu lumina și patriotismul lor.

Și fiind că dragostea patriei este sădită de Dumnezeu în inima românului, sunt sigur, că națiunea întrăgă va lua parte la acest semn de recunoștință, ce se aduce unui mare patriot și înțelept bărbat de stat, care o jumătate de vec a muncit fără preget la întărirea nămolului său, și care a slugit țara și tronul cu credință și cu prețul vieții sale, în îndelungate și grele vremuri.

Dorința, de a răsplăti pe cei cari s'au jertfit binelui obștesc, mi umele sufletul de bucurie și privesc ca o scumpă datorie de a lua sub ocrotirea mea aducerea la îndeplinire cât mai neîntârziată a acestui gând, ce face onoare cugetării și simțirii omenesci.

Pentru acest sfîrșit pun la dispoziția comitetului monumentului lui Ioan Brătianu suma de 25,000 de lei.

Nădăduind, scumpe d-le Cogălnicean, că veți dobândi în curând însănătoșirea, ve renouesc expresiunea simțimentelor de stimă și afecție, ce ve păstrez. București, 24 Maiu, 1891.

Un lucru trist în școala de cadeți!

O veste foarte deprimătoare circulă prin Sibiu: în zilele acestea s'au ținut esamenele de pe semestrul al doilea la școala de cadeți de aici. Se afirmă, că profesorul de limba germană, un om mai mult bolnăvicios, a dat note rele elevilor români din cursul al III-lea și al IV-lea, numai pentru că se nu pôtă trece esamenul. Faptul acesta se comentază în chip și feliuri: Unii dic, că e un fel de resbunare împreună cu ură, er alții atribue faptul stărei sanitare a respectivului profesor. Ori cum ar fi însă, e lucru foarte trist și credem, că se vor afla omeni cu inimă, ca să saneze răul.

De altfel fiind cestiunea de un caracter de tot delicat, o relevăm cu cea mai mare rezervă. Promitem însă a ține în curent publicul cu acestu afacere.

Bolnăviciosul profesor, în urma unui concediu, plăcă astăseră la cură.

Varietăți.

* (Dar preafinalt.) Maj. Sa monarchul s'a îndurat prea grațios a dăruî din cassa Sa privată 150 fl. pe sîma bisericeii noastre din Fizeș-Sân-Petru.

* (În memoria răposăților.) În memoria morții neuitatului lor soț și tată au contribuit d-na văduvă Iohanna Moldovan și d-na Iohanna Bădila câte 10 fl. total 20 fl. la fondul pentru regularea cimiteriului din suburbiul inferior.

* (Comiți supremi.) Maj. Sa monarchul a denumit la propunerea ministrului de interne pe bar. Gabriel Apor de comite al comitatului Tîrnava mare, er pe cont. Paul Bethlen de comite al comitatului Bistrița Năsăud.

* (Donățiune.) M. S. regele României a trimis d-lui Evlogie Georgieff o scrisoare foarte măgulitoare cu privire la donățiunea celor 200.000 lei dăruîți pentru stabilimentul studenților universitari; scrie „Timpul”.

(Membrii de onoare.) Adunarea generală a reuniunii femeilor române din Arad și provincia a proclamat de membri onorari pe:

Escelenția Sa părintele arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, Escelenția Sa părintele arhiepiscop și metropolit gr. cat. Ioan Vancea, Prea sînțiile Lor părinții episcopi: Ioan Mețian, Nicolau Popea, Mihail Pavel, Dr. Ioan Szabó și Dr. Victor Mihaly; pre ilustri domni: Dr. Alexandru Mocsony, Dr. Eugeniu Mocsony, Dr. Zeno Mocsony și Dr. Iosif Gall; Prea cuviosoile Lor părinții Iarchimandriți: Ieroteiu Belesiu și Dr. Ilarion Pușcariu; pre dñii membri ai academiei române: Vincențiu Babeșiu și Georgiu Barițiu, pe dnul Ioan Popoviciu Deșeanu advocat în Arad și pe dnul Demetriu Bonciu notariu public în Arad.

* (Necrolog.) Ioanichiu Olariu, funcționar reg. tribunale cu soția sa Ecaterina, născută Orbonaș și fii — Ioanichiu, Virgiliu și Maria, — Alecsiu Olariu, advocat regnicolar cu soția sa Lucreția, născută Costa — în numele numeroșilor nepoți — și consăngeni — cu inima înfrîntă de durere aduc lu cunoscință — cumcă scumpul și prea iubitul lor părinte — socru și moș **Alessie Olariu**, presbiter gr. or. din Gurasada — carele a servit la altariul Domnului preste 52 ani ca presbiter, a condus protopresbiteratul Iliei mureșane preste 10 ani — și-a dat nobilul seu suflet în mîinile creatorului la 19/31 Maiu, 1891 la 11 ore din noapte — în etate de 71 ani.

Rămășițele pămîntesci ale scumpului decedat sau aședat spre eternă odicchnă în cimiteriul gr. or. din Gurasada la 21 Maiu (2 Iuniu) 1891 3 ore p. m. — Fie-i țîrina ușoră și amintirea eternă!

— Subscrisa redacțiune în numele seu și al confrăților de principiu cu inima cuprînsă de adînc doliu și de dureri sufletesci vestesce onor. Intelegerțe și poporului, român cumcă pré veneratul seu proprietariu și întemeietoriu **Meletiu Dreghiciu**, protopopul emerit al tractului Timișorei, cavalier al ordinului Francisc Iosif I. câștigat pentru meritele obținute pe terenul bisericesc-scolar, după un morb greu și îndelungat implorînd dela Creatoriul vieții și prosperarea nămolului românesc în 23 Maiu (4 Iuniu) la ora 2 d. a. a. c. sa despărțit de cele pămîntesci dîndu-și nobilul seu suflet în mîna Creatorului după o viață de 77 ani.

Ceremoniile funebrale pentru depunerea osămintelor pămîntene în cripta proprie din cimiterul oriental al cetății se vor săvîrși conform ritului oriental ortodocs rom. în 25 Maiu (6 Iuniu) la ora 3 după amîdi la casa proprie în cetate.

Fie-i țîrina ușoră, memoria eternă!

Timișora, în 23 Maiu, (4 Iuniu) 1891.

I. V. Barcianu,
prim colaborator.

P. Rotariu,
redactor.

* (Castelul Peleş.) Reparațiunile dela castelul Peleş, fiind aprîpe terminate, Majestățile Lor se vor instala la castel în primele zile a le săptămănei viitoare.

* (Monumentul I. Brătianu.) Până acum se află deja subscrisă pentru monumentul lui I. C. Brătianu suma de 80.000 lei.

* (Inspecțiunile M. S. regelui român) Visita, pe care M. S. regele a făcut-o la regimentul de geniu, a fost cât se pôte de interesantă și de minuiosă.

Sosind la 5 ore, M. S. a asistat la mînuirea armelor de cătră batalionul de geniu, care a făcut mai multe eserciții.

După aceea M. S. regele a vizitat un pod de campanie de 75 metri, escutat din diferite bucăți, a asistat la umflarea unui balon și a vizitat o redută de campanie.

Apoi a vizitat șanțurile de adăpost (sisteme germane și fancese) și a asistat la facerea unor asemenea șanțuri (în 20 de minute.)

S'a dat foc la fugoși și petarde aședate împrejurul redutei. M. S. a asistat la întinderea unei linii telegrafice și la experiența cu voleuri, care fură corîspundențe inimice.

A cetîi telegramele primite cu porumbei voiaiori trimiși dela Buzeu, a vizitat atelierul de fotografie, imprimăria, infirmeria, secțiile de gimnastică, de velocipedisti și de scrimă.

La sirșit a vizitat tot localul și M. S. regele a mulțamit călduros ofiterilor regimentului și colonelului lor pentru perfecta ordine, pe care a gasit-o.

M. S. regele s'a retras încîntat.

* La congresul postal internațional din Viena, se dice, că delegatul României dl colonel Gorjan, directorul postelor și telegrafelor din România, va propune pentru diare timbre de căte 1 centimă, și tot deodată va cere, ca să se desfiinzeze tacsă de 2 cr., ce ia guvernul unguresc pentru diarele ce vin din străinătate în Ungaria.

* (Jidanii în România.) „Timpul” aduce scirea că guvernul a luat seriîse măsuri la fruntării, pentru a împedeca pe evreii din Rusia de a intra în țară.

* (Încrucisătorul român „Elisabeta.” Din Pireu se telegrafiază, că regele Greciei și cu principii, fii regelui, au vizitat eri încrucisătorul român „Elisabeta” și s'au întretînut într'un mod foarte afabil cu oficerii vasului român.

Regele George a esprîmat bucuria sa de a puté saluta pavilionul român în apele Greciei și a poftit pe ofiteri români la Atena, unde a dat un prînd la Curte în onîrea lor. Membrii legațiunei române au asistat la acest prînd, cu ocaziunea căruia regele Greciei a ridat un toast pentru M. S. regele Carol.

Dela Pireu încrucisătorul Elisabeta a plecat la Constantinopole.

* (La Palestina.) În Iași s'a ivit o mișcare printre jidovi, cu scopul de a emigra la Palestina, Pentru scopul acesta dice „Rom. Lloyd”, s'a înființat o reuniune, ai cărei membri se vor îngriji pentru răspîndirea acestei idei.

* (Nouă invențiune de mori fără iaz) Cetim în „Gazeta Transilvaniei”: Am comunicat la timpul seu, că dl Nicolae Rusanu, proprietariu în comuna Sâncel de lângă Blășiu, este autoriul unei importante invențiuni, care constă în construirea unui sistem de mori, ce se mînă cu puterea apei dar fără a avea lipsă de iazuri, cari sunt împreună cu atâtea spese și pricinuesc inundații mari. Asupra acestei invențiuni, dl Rusanu a obținut patentă mai multor state; avantajele invențiunei le-am arătat mai pe larg cu acele ocaziuni. De rîndul acesta înregistrăm cu bucurie scirea, că d-lui Rusanu i-a și succes a construi o mîră pe riul Tîrnavei, în apropierea Crăciunelului (Karácsonfalva) la o distanță numai de câteva minute de gara căii ferate. Mîra deja funcționează; ea are o singură rîtă, care pune în mișcare întreg mecanismul intern. Puterea motorică a acetei rîte s'a constatat, că este identică cu puterea a 67 de cai și prin urmare această singură rîtă, după cum ni se scrie, ar puté întorce 16 părechi de petri de măcinat.

* (Postal) Direcțiunea postală-telegrafică din loc escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Șomtelec (comit. Solnoc-Dobéca). Salariu 205 fl. Reflectanții au a depune o cauțiune de 100 fl., și a-și adresa cererile în decurs de 3 săptămâni.

— Tot direcțiunea numită face cunoscut, că în l. c. n. la 9 ore a. m. se vor licita pachetele și scrisorile, cari au rămas neridicate.

* (Moștenire grasă.) — Din Petersburg se scrie: Acum 10 ani Iosif Kusnițki, un bancher scăpătat din Lodz, emigră la San-Francisco, unde din nou își constituie averea perdută. Dîună-și sosi la Varșovia scirea, că Kusnițki a murit lăsînd în urma sa o avere de peste cinci milioane franci.

S'au prezentat preste 275 de aspirani la această moștenire. Căți-va dintre ei au trimis la San Francisco pe advocatul Bartșowski.

* (Un cerb fătat de o vacă.) Un agricultor din Presans (Grisons, Elveția), a avut zilele trecute o mare surprisă. Una din vacile sale a fătat un mic cerb, care abia născut a început se alerge prin grajd, se mînănce fîn și se bea lapte, întocmai ca un vițel de mai multe luni. Agricultorul în cestiune, dl Bataglia, a adus animalul la Cairo, unde îl arată lunei pe preț de intrare de 10 bani. Tînerul cerb a fost cumpărat de societatea de istorie naturală din Grisons.

Bibliografie.

„Budapesti látogatók lapja”, diar, ce apare lunar cu ilustrațiuni în Budapesta în anul IV-lea în limba francesă, magia, germână și română sub redacțiunea d-lui Szalay Mihály, publică între altele în Nr. 5 pro Maiu 1891 și o prea interesantă monografie cu ilustrațiuni bine reușită a vechiei, istorice și frumoșei cetăți a Brașovului. Credem, a face un serviciu cetitorilor nostri, dacă vom reproduce într'unul din Nri. viitori interesantul capital, ce pîrtă titlul: „Priviri fugitive asupra relațiunilor de economia națională ale cetății Brașov”, scris de dl Eugen Jekelius, al căru cuprîns merită a fi cunoscut în cercuri cât mai largi. Traducerea românescă e destul de curgătoare și netedă.

Dare de samă și mulțamită publică.

Corpul învățătoresc dela școala confesională gr. or. din Tilișea în urma ținerii maiialului tinerimei scolare la 5/17 Maiu a. c. vine prin această ași da următoarea

Dare de samă și mulțamită publică:

Au intrat solviri benevole: . . . 27 fl. 10 cr.

S'au spesat: 13

Rămăne venit curat

În suma de mai sus au binevoit torii domni și dîmne:

Dumitru Roman comerc. (S)
Indrieș not. (Vale) 1 fl. 50 cr.,

merc., Costantin Oprén, Macsim, comis de boltă (Sibiui), Pantilimon Banciu, primar, Stefan Millea not. Nicolae Iuga, comerciant, Ioan Iosef, preot, Petru Iuga, preot, Nicolae Roman, comerciant (Săliște) Vasile Aldea, cancelist (Săliște), Const. Herța, contabil (Săliște) câte 1 fl. v. a. Ioan Răchițan, învățător (Galeș) 60 cr., Stefan Bratu, Mossora, student (Săliște) Const. Herța, student (Săliște), Acsente Banciu, (Săliște), George Bratu, Ilie Floaș, comerciant, Savu Frecea, Vasile Iuga, Niaga V. Iosof, preot. vęd., Grévu, comis de boltă (Săliște), Ilariu B. Comșa (Săliște), Ghib. (Săliște), Rosca (Săliște), Dumitru Popa, com. de boltă (Săliște), Simonetti (Săliște), câte 50 cr. Pantilimon Bratu, Andreiu Floaș (Galeș) câte 40 cr. Maria Constantin Popa, Dionisie Iuga, Toma Mihaiu, Petru Rodén, Toma Stancă, Simion Gligor, Ioan Ciffra, (Săliște), Comă (Săliște) câte 30 cr. George Pleșe, (Rod), Martin Bratu, Dumitru Stancă, Petru Stancă, câte 20 cr.

Primescă toți acești d-ni și d-ne împreună cu onoratul public, cari au binevoit a ne onora cu prezența d-lor, mulțămirea corpului învățătoresc.

Tot odată corpul învățătoresc își exprimă mulțămirea sale d-lor Dumitru Roman comerciant în Săliște și Ioan Lazar învățător pens. cari cu ocazia unea esposiției de vite din Tilișca, ținută la 7 Maiu st. n. c. au binevoit a dona cel dintâiu 4 fl. v. a. și al doilea 1 fl. v. a. pentru biblioteca scôlei.

Tilișca, în 13/25 Maiu, 1891.

Pentru corpul învățătoresc.

Dumitru Iosof,
înv. și cassar.

Deși din mai multe părți se vorbește, că simțul religios și moral decade, eu sunt în stare a demonstra, ca românul și acum pune fond mare pe religiune și aceia o motivez cu următoarele:

Biserica noastră gr. or. din Cuna înaintea cu 5 ani o puteam număra între cele mai rămase în pri-

vința utensiilor, ornamentelor, odărilor și cărților bisericesci, ce-a ce eu credeam cu greu a se aduce la stare mai bună, dar când e vorba de suflet și de biserică românul chiar din oleul din urmă încă concurge cu dinariul său.

În anul 1887 s'au colectat pentru un rând de vestminte bisericesci dela următorii: Ioan Florea 11 fl. Dumitru Lucaci din Săliște și Isidor Jelea câte 5 fl. un paroch gr. or. 4 fl. Dumitru Radu, Ionichie Băscă, învățător, Ioan Mărginen, Mirion Băscă, Nicolae Albu și Ilie Suciu câte 3 fl.

Gavrilă Bozan, Constantin Suciu, Eliseu Savu, Iacob Turean, Simeon Muntén, Iov Turean, Precup Moga și Partenie Mărginen câte 2 fl.

Vasile Mărginen sen. Vasile Mărginen jun. Moise Medrea, Iosif Băscă, Vasile Gelea, Savu Opincariu, Vasile Muntén, Nicolae Opincariu, Simion Beju, Trifon Muntén, Achim Muntén, Filip Băscă, Ioan Borzea, Ioan N. Ordean, Pavel Cutén, Ieroteniu Mercurén, Toma Mercurén, Erimie Drasovan câte 1 fl. Ioana Teodor Medrea 1 fl. 50 cr. Maria Isidor Turén 1 fl. 10 cr. Maria Șofron Vasiliu 1 fl. 10, Ioana Stefan Cutén, Isidor Ioan Turén, Ana Băscă, Rachila Óna, Aron Bozan câte 50 cr.

Suma întrégă 83 fl. 20 cr.

În anul 1889 s'au colectat pentru un policandru și un felon, dela următorii: un paroch gr. or. 15 fl. D na Eugenia Preja, dl Micu, Dumitru Luciu din Săliște câte 5 fl. Mirion Băscă 7 fl. Ioan Ordan jun. 5 fl. 80 cr. George Ioan Muntén 4 fl. 20 cr. Isidor Turén sen. 1 fl. 62 cr. Zacharie Delorén 2 fl. Nicolae Albu sen. Ioan Florea, Nicolae Mercurén, Constantin Suciu, Nicolae Opincariu, Macsim Moldovan, Ioan Mărginen, Precup Moga, Eroteni Mercurén, Teodor Medrea, Ioan Muntén, Dumitru Radu, Ioan Babeșiu, Ioan Turean, Gavrilă Bozan, Simeon Muntean, Filip Băscă, Iacob Turean, Moise Medrea, Gerassim Mărginean, Dumitru Bozan, Nicolae Bozdog, Partenie Mărginean, Ioan Floca, Nicodin Candea, Vasile Florea câte un 1 fl.

Iosif Băscă 1 fl. 5 cr. Eliseu Savu, Ioan Mercurean, Șofron Văsin, Vasile Mărginen, sen; Dănilă Bozan, Toma Ordean, Dănilă Ordean, Ioan Jelea, Vasile Muntean, Toma Mercurean, Vasile Mercurean, Achim Muntean, Iacob Bozan, Savin Bozan, Isidor Turean jun. Nicolae Șenchea, Maria Teiu Opincariu, Chirilă Novac, Vasile Gelea, Stefan Ordean, Aron Bozan, Ioan Borza, Nicodin Turean, Ioan Ordean, sen. Simeon Beju, Filip Nemeșiu câte 50 de cr.

Toma Beju, Ioan Novac, Vasile Mercurean câte 30 cr. Iacob Muntean, Isidor Lupu câte 20 cr.

Vasile Nicoră și Anna Băscă câte 10 cr.

În fine învățătorul Nicolae Stancu 2 fl. și 2 icône foarte frumoase în valoare 3 fl. 70 cr.

Paraschiva Filip Băscă o penezătură pe s-tul prestol în valoare 5 fl. 30 cr. și o iconă în valoare 1 fl. 50 cr.

Eroteni Mercurean și Iosif Băscă câte o iconă în valoare câte 1 fl. 30 cr.

Ioan Ordean o iconă în valoare 1 fl. 40 cr.

Un paroch gr. or. o proscomidie în ram și sticlă și 3 icône în valoare 4 fl.

Suma 107 fl. 17 cr.

În anul 1890 s'a cumpărat o evanghelie în preț de 18 fl. v. a. de Ignat Cimhenea din Șugag.

Ioan Ordean jun a solvit 4 fl. pentru de a se cumpăra un liturgieriu, însă fiind că nu sunt tipărite se păstrează banii la epitropia parochială.

Suma 22 fl. v. a. din anul 1890.

Er suma întrégă, ce s'a colectat în ambe rânduri cu totul 212 fl. 37 cr. două sute doispre-zece fl. 37 cr.

Cuna, 7 Maiu, 1891.

Ioan Petrașcu,
paroch greco-oriental.

Loterie.

Mercuri, în 10 Iunie.

Brinn: 44 83 63 38 88

Nr. 87.

[77] 3-3

CONCURS.

La scôtele medii române greco-orientale din Brașov sunt a se ocupa următoarele posturi:

1. un post de profesor gimnasial calificat conform art. leg. XXX din 1883 pentru limba magiară și germană;

2. un post de profesor gimnasial calificat conform art. leg. XXX din 1883 pentru limba magiară și română, sau latină;

3. un post de profesor la scôla noastră reală și comercială calificat conform art. leg. XXX din 1883 pentru limba germană și română;

4. un post de profesor la scôla noastră reală și comercială calificat conform art. leg. XXX din 1883 pentru limba franceză și magiară, sau română;

5. un post de profesor de de semnul liber la scôtele noastre medii.

Pentru ocuparea acestor posturi se escrie concurs cu termin până la 15 Iunie 1891 stil. vechiu.

Concurenții vor adresa petițiunile lor către subscrisa Eforia scolară înscrise cu documentele:

a) că sunt români și de religiune greco orientali;

b) că au purtare bună atât în privința moralității, cât și în relațiunile civile;

c) că sunt de constituțiune firmă și deplin sănătoși;

d) concurenții de sub 1, 2, 3, 4 să documenteze, că au calificațiunea prescrisă de legea de instrucțiune art. XXX din 1883 §§. 29, 30, 61 și 62;

e) Concurenții la postul de sub.

5 se documenteze, că au calificațiunea

pentru postul de profesor

la scôtele medii, sau se

au absolvat o scôla

au absolvat o scôla

a și pută câștiga calificațiunea recentă pentru acest post.

Se vor preferi acei petenți, cari vor avé calificațiunea și pentru gimnastică.

Emolumentele împreunate cu posturile de sub 1, 2, 3, 4 sunt:

Până la obținerea decretului de profesor ordinar (conform cu §. 30 din legea de instrucțiune din anul 1883) salariul anual de 800 fl. v. a., ér după denumirea de profesor ordinar salariul anual de 900 fl. v. a., cuincuenal de 50 fl. v. a., care se repetă de cinci ori, 130 fl. v. a., relut de cuartir cu drept de înaintare la relutul de cuartir de 170 fl. v. a. pe an, și drept de pensiune conform statutelor.

Profesorul de sub 5 va avé a propune 12 ore pe săptămână și va primi salariu anual de 620 fl. v. a.

Concurenții vor declara în petițiunile lor, că se vor supune legilor noastre bisericesci și scolare, precum și normativelor și dispozițiunilor speciale ale acestor institute, ce sunt în vigóre, sau se vor face în decursul timpurilor.

Brașov, 26 Aprile, 1891.

Eforia scôlelor centrale române
ort. res.

Nr. 1090.

[79] 2-3

Publicațiune.

Devenind comuna Rășinari în dreptul de a și edifica o baie pentru scaldat petitorul acestei comune — prin acesta se escrie licitațiune publică minuentă pentru edificarea acelei scalde.

Licitațiunea se va ține la 21 Iunie a. c. st. n. la orele 3 p.m. în cancelaria primăriei comunale.

Prețul esclamării este 4622 fl. v. a.

Licitanții vor avé a depune un vadiu de 5% din prețul strigării, pe care minus oferintele va avé a-i întregi la 10% a sumei oferite.

Oferite scrise provădate cu vadiul recerut încă se primesc.

Planul de edificare, preliminarul de spese și condițiunile de licitațiune stau spre vedere publică în cancelaria comună.

Rășinari, 5 Iunie 1891.

Primaria comună.

„MUNTEANA“ institut de credit și păstrare, societate pe acții în Ofenbaia.

Avis!

„Munteana“ societate de credit și păstrare pe acții în Ofenbaia primesce depuneri spre fructificare cu 6% interese. Ofenbaia, în 16/28 Maiu, 1891.

[78] 3-3

Direcțiunea.

O specialitate necomparabilă

între toate apele minerale alcalin-acide din monarhia și străinătate este

apa minerală de

„Répat“

care în urma compoziției pre fericite a părților sale minerale și a conținutului extra-ordinar în acid-carbonic se bucură de o valoare medicinală foarte mare și de un renume universal neîntrecut.

Apa minerală de „Répat“ se întrebuințează ca medicament cu cele mai strălucite succese în contra conturbărilor de mistuire, în contra stărilor catarhalice a stomachului și a organelor respirătoare, în contra maladiilor rinichilor și a beșici etc. are un efect admirabil la secrețiunea udutului și este recunoscut ca remediu salvator neprețuibil.

👉 Cel mai curat și binefăcătoriu product natural 👈

👉 Ca borviz adevărat beut cu vin 👈

nu se pôte compara această apă escelentă cu nici o altă apă minerală a continentului.

👉 Șampagnul apelor minerale. 👈

În urma acestora me vęd îndemnat a recomanda apa minerală de „Répat“ uu numai ca pe o beutură prea plăcută răcoritoare ci și ca pe un escelent medicament și ca cel mai sigur remediu preservativ în contra tuturor maladiilor al organismului intern fie-căruia consumat înțelept precum și pentru copii spre întrebuințarea dîlnică cu cea mai mare căldură și conștiențiositate.

Apa minerală de „Répat“ umplută în flacone elegante de 1/2 și 1/4 litru mărime să găsească totdeauna în calitate prospete și veritabilă în Depoul subsemnatului de expedițiune în Brașov (Transilvania); ér în Sibiui la domnul I. K. Misselbacher și toate birturile mai însemnate.

Cu totă stima

Administrațiunea isvorului

Josef Görgy.

[27] 17-20